

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-14/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 18 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Radomiu I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców gminy Jastrzębia od postanowienia Komisarza Wyborczego w Radomiu I z dnia 4 kwietnia 2018 r. znak DRD-5244-3/18, dotyczącego skargi na uchwałę nr XLV/226/2018 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Jastrzębia na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby wybieranych radnych w każdym okręgu

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Komisarza Wyborczego w Radomiu I.

Uzasadnienie

Rada Gminy Jastrzębia uchwałą nr XLV/226/2018 z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Jastrzębia na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby wybieranych radnych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Jastrzębia (mieszkańcy sołectw Dąbrowa Jastrzębska oraz Mąkosy Nowe).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Radomiu I, postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2018 r. znak DRD-5244-3/18, oddalił skargę.

W dniu 10 kwietnia 2018 r., tj. w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Radomiu I z dnia

4 kwietnia 2018 r. znak DRD-5244-3/18, wniesione przez wyborców gminy Jastrzębia (mieszkańców sołectw Dąbrowa Jastrzębska oraz Mąkosy Nowe).

W odwołaniu przede wszystkim wniesiono o:

- 1) uchylenie postanowienia Komisarza Wyborczego w Radomiu I z dnia 4 kwietnia 2018 r. znak DRD-5244-3/18;
- 2) pozostawienie dotychczasowego podziału na okręgi wyborcze polegającego m. in. na połączeniu sołectwa Lewaszówka z sołectwem Mąkosy Nowe oraz sołectwa Wojciechów z sołectwem Wólka Lesiowska.

Poza tym wnoszący odwołanie wskazują, że:

- 1) dotychczasowy podział „jest najbardziej sprawiedliwy i zachowuje najbardziej równy dostęp mieszkańców całej gminy do reprezentowania w Radzie gminy”;
- 2) ich propozycja „jest najbardziej sprawiedliwa, zachowana jest norma przedstawicielska, zasady równości wyborów, a ponadto uwzględnia więzi społeczne, które kształtowały się na przestrzeni lat”;
- 3) norma przedstawicielska powinna być tak ustalona, „aby mandaty były w miarę możliwości rozłożone równomiernie na obszarze całej gminy”.

Państwowa Komisja Wyborcza Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W pkt 7 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo). Poza tym jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby inna niż 1 (art. 417 § 3 pkt 1 Kodeksu wyborczego). Ponadto w wytycznych tych wskazano, że jeżeli nie ma takiej konieczności, nie można tworzyć okręgów wyborczych składających się m. in. z niegraniczających ze sobą jednostek pomocniczych.

Kwestia dotycząca zasad tworzenia okręgów wyborczych była także przedmiotem rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt II OSK 2074/17 zaznaczył, że „przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla jednostki pomocniczej gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze”. Ponadto w wyroku tym podkreślono, „że Kodeks wyborczy przewiduje, jako wyjątek w ściśle określonych w tej ustawie przypadkach, łączenie całych jednostek pomocniczych gminy oraz ich dzielenie na dwa lub więcej okręgów wyborczych.” W wyroku tym Naczelny Sąd Administracyjny wskazał też, że przepisy zostały tak ustanowione, aby w możliwym zakresie zachować m. in. spójność terytorialną okręgów wyborczych oraz autonomię jednostek pomocniczych gminy.

Gmina Jastrzębia (7 065 mieszkańców) składa się 19 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych przez jednolitą normę przedstawicielstwa (471) wynika, że:

- 1) sołectwo Jastrzębia (2,244) – powinno zostać podzielone na 2 okręgi wyborcze;
- 2) sołectwa: Bartdzieje (1,042), Dąbrowa Jastrzębska (0,957), Dąbrowa Kozłowska (0,719), Goryń (0,588), Kolonia Lesiów (1,048), Kozłów (1,186), Lesiów (1,280), Mąkosy Stare (0,940), Owadów (1,242), Wojciechów (0,611), Wola Goryńska (0,526), Wola Owadowska (0,583) i Wólka Lesiowska (0,615) – co do zasady mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 3) sołectwa: Brody (0,199), Lewaszówka (0,218), Mąkosy Nowe (0,464), Olszowa (0,305) i Wolska Dąbrowa (0,222) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Ze wstępnego podziału wynika m. in., że dla sołectw wymienionych w pkt 1 i 2 przypada 15 mandatów, tj. tyle ilu radnych będzie wybieranych w gminie Jastrzębia. Oznacza to, że sołectwa wymienione w pkt 3 muszą zostać połączone z innymi graniczącymi z nimi sołectwami, które zasadniczo mogłyby stanowić samodzielne okręgi wyborcze, przy jednoczesnym zachowaniu normy przedstawicielstwa mniejszej niż 1,5. Zgodne z prawem było zatem połączenie przez Radę Gminy Jastrzębia:

- 1) sołectw Brody i Wolska Dąbrowa z sołectwem Wola Goryńska (łącznie 0,947);
- 2) sołectwa Lewaszówka z sołectwem Mąkosy Stare (łącznie 1,158);
- 3) sołectwa Olszowa z sołectwem Bartdzieje (1,347);

4) sołectwa Mąkosy Nowe z sołectwem Dąbrowa Jastrzębska (łącznie 1,421).

Rada Gminy Jastrzębia miała obowiązek dokonania nowego podziału (innego niż dotychczasowy) m. in. we wskazanym wyżej w pkt 2 i 4, a kwestionowanym w odwołaniu zakresie, gdyż dotychczasowy podział przewidywał, niezgodnie z prawem, łączenie w jeden okręg wyborczy sołectw:

- 1) mogących samodzielnie stanowić okręgi wyborcze (sołectwo Wojciechów – 0,611 z sołectwem Wólka Lesiowska – 0,615)
- 2) niegraniczających ze sobą (sołectwo Lewaszówka – 0,218 z sołectwem Mąkosy Nowe – (0,464).

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że układ przestrzenny gminy Jastrzębia w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach pozwala na dokonanie takiego podziału na okręgi wyborcze, który nie będzie prowadził do tworzenia okręgów składających się z połączenia sołectw mogących być samodzielnymi okręgami wyborczymi oraz niegraniczających ze sobą sołectw. Pozostawienie dotychczasowego podziału na okręgi stanowiłoby zatem naruszenie zasad dotyczących tworzenia okręgów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza również, że przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują wymogu uwzględniania w podziale m. in. więzi np. historycznych, kulturowych i społecznych łączących poszczególne sołectwa. Zagadnienia te mogą być brane pod uwagę jedynie pomocniczo, gdyż rada dokonując podziału musi przede wszystkim uwzględnić regulacje określone w Kodeksie wyborczym, a w szczególności w art. 417 – 419.

Odnosząc się natomiast do zarzutu dotyczącego niezachowania przez Radę Gminy Jastrzębia zbliżonej liczby wyborców na jeden mandat Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że w jednomandatowym okręgu wyborczym współczynnik służący do ustalenia liczby radnych wybieranych w okręgu wyborczym (uzyskiwany przez podzielenie liczby mieszkańców w okręgu wyborczym przez jednolitą normę przedstawicielstwa w gminie) musi zawierać się w przedziale 0,5 – 1,4(9). Jeżeli warunek ten jest spełniony przy jednoczesnym zachowaniu spójności terytorialnej okręgów wyborczych, nie ma podstaw do kwestionowania tego podziału.

Z uwagi na powyższe zarzuty przedstawione w odwołaniu są w całości bezzasadne i nie na zasługują na uwzględnienie.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
- 2.
3. Komisarz Wyborczy w Radomiu I
4. a/a